

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

ПРОЕКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Мова і література (англійська))
першого (бакалаврського) рівня освіти
за спеціальністю
014.021 Середня освіта(Англійська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Кваліфікація: Бакалавр освіти
Вчитель англійської мови і
зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

Голова вченої ради
_____ / проф. Є.Ю.Соболь /

(протокол № від " " 2022 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____

Ректор _____ / проф. Є.Ю.Соболь /
(наказ № від "" 2022 р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

«Середня освіта (Мова і література (англійська))»

Рівень вищої освіти   перший (бакалаврський)
Спеціальність   014.021 Середня освіта (Англійська мова і
   література)
Галузь знань   01 Освіта / Педагогіка
Кваліфікація: Бакалавр освіти. Вчитель англійської мови і
зарубіжної літератури закладу загальної
середньої освіти

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
германських мов, зарубіжної літератури
та методик їхнього навчання

завідувач кафедри

проф. Фока М.В. _____
протокол №3 від «31» жовтня 2022 р.

Голова вченої ради
факультету української філології,
іноземних мов та соціальних комунікацій
доц. Габелко О.М. _____
протокол № 3 від « 22 » листопада 2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності 014.021 «Середня освіта (Англійська мова і література)» у складі:

1. Кібальнікова Тетяна Володимирівна, кандидат філологічних наук, 10.02.01 – українська мова, доцент кафедри германської філології, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання) – керівник групи забезпечення (гарант освітньо-професійної програми).

2. Долгушева Ольга Валеріївна, кандидат філологічних наук, 10.01.05 – порівняльне літературознавство, доцент кафедри германської філології, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання

3. Арделян Олена Вікторівна, кандидат педагогічних наук, 13.00.09 – теорія навчання, доцент кафедри перекладу та загального мовознавства, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання

4. Вечірко Оксана Леонідівна, кандидат філологічних наук, 10.01.02 – українська література, доцент кафедри зарубіжної літератури та компаративістики, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів та роботодавців:

1. Чередніченко Наталія Юріївна, директор КЗ «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького

2. Рибальченко Валентина Костянтинівна, кандидат філологічних наук, доцент, вчитель зарубіжної літератури, КЗ «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького

3. Дудіч Ганна Вікторівна, учитель англійської мови, заступник директора з навчально-виховної роботи, комунальний заклад Ліцей імені Тараса Шевченка Кропивницької міської ради.

4. Нікуліна Надія Костянтинівна, студентка факультету української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій, спеціальність 014.021 «Середня освіта (Англійська мова і література)», заочне відділення.

**Профіль освітньо-професійної програми
зі спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література)**

ЗМІСТ

ВСТУП

1. Основні поняття, використовувані в описі освітньої програми
2. Загальна характеристика
3. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти
4. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність
5. Перелік компетентностей випускника бакалаврату за спеціальністю 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література)
6. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання
7. Форми атестації здобувачів вищої освіти
8. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти
9. Нормативні посилання

Додаток 1. Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

ВСТУП

Освітньо-професійна програма – узгоджений комплекс видів освітньої діяльності, що розроблений та організований для досягнення навчальних цілей упродовж певного тривалого і безперервного часу.

Освітньо-професійна програма ґрунтується на компетентнісному підході з урахуванням методичних рекомендацій Науково-методичної Ради МОН України щодо розроблення стандартів вищої освіти, а також з урахуванням вимог до фахівця, пропонованих міжнародним Проектом Європейської Комісії “Гармонізація освітніх структур у Європі” (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Освітньо-професійна програма (ОПП) є галузевим нормативним документом, у якому визначається нормативний термін та зміст навчання, нормативні форми атестації здобувачів вищої освіти, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки фахівця відповідного ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності *014 Середня освіта*, за предметною спеціалізацією *014.021 Англійська мова і література*.

Цей документ є складовою галузевого стандарту вищої освіти і використовується під час:

- розроблення складової галузевого стандарту вищої освіти (засоби діагностики якості вищої освіти);
- розроблення складових стандартів вищої освіти вищого навчального закладу (варіативні частини освітньо-професійної програми підготовки фахівців та засобів діагностики якості вищої освіти);
  - планування та організації освітньої діяльності (зокрема – розроблення навчального плану, програм навчальних дисципліни і практик, терміну навчання тощо);
  - визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
  - професійної орієнтації здобувачів фаху;
  - ліцензування та акредитації, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю.

1. Основні поняття, використовувані в описі освітньої програми

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей до вимог стандартів вищої освіти.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

▪ **Освітня кваліфікація** – кваліфікація, що присуджується вищими навчальними закладами на основі стандартів вищої освіти.

▪ **Кваліфікація професійна** – кваліфікація, які присуджується на основі професійних стандартів, що діють у сфері праці, і відображають здатність особи виконувати завдання і обов'язки певного виду професійної діяльності. Професійні кваліфікації надаються роботодавцями або спільно з ними, або за встановленими за їх участю правилами.

Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота, яка може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої

освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня (*пункт третій Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341*).

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

▪ **Інтегральна компетентність** – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності (*пункт третій Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341*).

▪ **Загальні компетентності** – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

▪ **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності** – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

▪ **Комунікативна мовна компетентність** складається з трьох компонентів: лінгвістичного, соціолінгвістичного та прагматичного (*Common European Framework*). **Лінгвістична** компетентність включає лексичні, фонологічні та граматичні знання та навички та інші виміри мови як системи. **Соціолінгвістична** компетентність охоплює соціокультурні умови використання мови. **Прагматична** компетентність стосується функціонування мовних ресурсів.

▪ **Методична компетентність** – це сукупність методичних знань, операційно-методичних і психолого-педагогічних умінь, а також технологічної готовності професійно використовувати у навчальному процесі інформаційні і комунікаційні технології навчання, методики і прийоми, адаптуючи їх до різних педагогічних ситуацій. Методична компетенція передбачає формування ціннісних орієнтирів, готовності до творчої самореалізації в педагогічній діяльності, здатність до методичної рефлексії, вміння критично оцінювати й переосмислювати якості власної діяльності, аналізувати ефективність прийомів і вправ, які використовуються.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за заочною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів (*пункт перший Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341*).

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

Регульована професія – професія (вид професійної діяльності), допуск до якого та/або діяльність у межах якої певним чином регулюється спеціальним законом або спеціальними правилами, які встановлені або визнані законодавством.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

Програмні результати навчання – узгоджений набір 15–25 тверджень, які виражають, що студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного закінчення освітньої програми.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти (*частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»*).

2. Загальна інформація

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій
Рівень вищої освіти	Перший
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціалізація	014.021 Англійська мова і література
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Бакалавр освіти (Мова та література (англійська))
Професійна кваліфікація	Вчитель англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти
Кваліфікація в дипломі (освітня та професійна)	Бакалавр освіти (Мова та література (англійська)) Вчитель англійської мов і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти
Мета освітньої програми	
Забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки бакалаврів для набуття ними: - концептуальних наукових і практичних знань у галузі англійської та німецької мов, зарубіжної літератури та методик їх викладання в середній школі; - поглиблених когнітивних та практичних умінь у сфері професійної педагогічної діяльності; - здатності спілкуватись англійською та німецькою мовами, в тому числі на професійні теми; - спроможність нести відповідальність за ухвалення рішень у робочих та навчальних контекстах	
Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	Об'єкти вивчення та діяльності: англійська мова, зарубіжна література, англійська філологія, методика навчання англійської мови, освітньо-

	<p>виховний процес у закладах середньої освіти.</p> <p>Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів англійської мови і зарубіжної літератури основної (базової) середньої школи.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: англійської мови (теорія і практика), методика викладання англійської мови, теорія літератури, історія зарубіжної літератури, методика викладання зарубіжної літератури, педагогіка і психологія середньої освіти.</p> <p>Методи і засоби: загальнонаукові, філологічні, психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання іноземної мови, сучасні методи викладання зарубіжної літератури, способи організації навчально-виховного процесу, технології урочної та позаурочної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>Інструменти та обладнання: технічні засоби навчання; сучасні інформаційні та комунікаційні бази даних, програмні засоби та Інтернет-ресурси.</p>
Особливості програми	Програма передбачає відповідні види практик та підсумкову атестацію.
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
Працевлаштування випускників	<p>Випускники можуть працювати в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти на посадах учителя англійської мови, зарубіжної літератури.</p> <p>2320 Вчитель середнього навчально-виховного закладу</p> <p>2351.2 Методист</p> <p>2455.2 Методист культурно-освітнього закладу</p> <p>2352 Інспектор середніх спеціальних та професійно-технічних навчальних закладів</p> <p>2359.2 Педагог-організатор</p> <p>3340 Асистент вчителя</p> <p>1229.6 Керівник гуртка</p>
Викладання та навчання	
Викладання та навчання	<p>Підходи: діяльнісний підхід, компетентнісний підхід, студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі GoogleClassroom та Moodle, самонавчання, навчання на основі досліджень.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді: лекцій, семінарів, практичних занять, індивідуальних дослідницьких завдань, самостійної роботи на основі електронних навчальних комплексів, консультацій із викладачами.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.</p> <p>Види контролю: поточний, модульний, підсумковий контроль, комплексний кваліфікаційний екзамен.</p> <p>Форми контролю: усні та письмові екзамени, тестування, презентації, залік з педагогічної та навчальної (комп'ютерної) практик, курсові роботи</p>

3. Обсяг кредитів ЄКТС:

Обсяг освітньої програми в ЄКТС	<p>На базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС.</p> <p>На базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 12 років, або на базі молодшого спеціаліста, обсяг освітньої програми становить 180 кредитів ЄКТС.</p> <p>Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на</p>
--	---

забезпечення формування загальних і спеціальних компетентностей, визначених поданим стандартом вищої освіти. Мінімальний обсяг практик: виробничої – не менше 5 % обсягу освітньої програми, навчальних – не менше 5 % обсягу освітньої програми.
--

4. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність
Перелік компонентів освітньої програми та її обсяг

№	Шифр за ОПП	Назва навчальної дисципліни	Кількість навчальних годин/кредитів	Форма контролю	Семестр
1	2	3	4	5	6
1. Цикл загальної підготовки					
1.1. Нормативні дисципліни					
1	ОК ЗП-1	Українська мова та культура мовлення	90/3	екзамен	1
2	ОК ЗП-2	Історія та культура України	90/3	екзамен	1
3	ОК ЗП-3	Філософія	90/3	екзамен	4
4	ОК ЗП-5	Права людини та громадянське суспільство в Україні	90/3	залік	7
5	ОК ЗП-4	Інформаційно-комунікаційні технології	90/3	залік	1
6	ОК ЗП-6	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	90/3	залік	2
7	ОК ЗП-7	Фізичне виховання	120/4	залік	2
		Всього:	660/22		
2. Цикл професійної підготовки					
2.1. Дисципліни професійної підготовки					
2.1.1. Нормативні дисципліни (психолого-педагогічний блок)					
8	ОК ПП-1	Психологія	135/4,5	екзамен залік	2, 1
9	ОК ПП-2	Педагогіка	270/9	екзамен	3,4
10	ОК ПП-3	Вікова фізіологія та валеологія	90/3	залік	2
		Всього:	495/16,5		
2.1.2. Нормативні дисципліни(фахові)					
11	ОК ПП-4	Настановно-корективний курс англійської мови	90/3	залік	1
12	ОК ПП-5	Практичний курс англійської мови	1455/48,5	екзамен залік	1,2,5,6,7,8 3,4
13	ОК ПП-6	Практична граматики	3/90	залік	1
14	ОК ПП-7	Практична фонетика	150/5	екзамен залік	4 1,2,3
15	ОК ПП-8	Теоретичний курс англійської мови	270/9	екзамен	5,6,7,8
16	ОК ПП-9	Аналіз англійського художнього тексту	135/4,5	екзамен	8
17	ОК ПП-10	Методика навчання англійської мови	150/5	екзамен	6
18	ОК ПП-11	Зарубіжна література	29/870	залік	2,3,4,5,7,8
19	ОК ПП-12	Методика навчання зарубіжної літератури	135/4,5	екзамен	6
20		Оглядові лекції до Атестації: психологія - 4 г., педагогіка - 4 г., фах - 16 г.	45/1,5		
		Всього:	3390/113		
2.1.2. Вибіркові дисципліни (вільний вибір студента)*					
21	ВК ПП-01	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	3
22	ВК ПП-02	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	3
23	ВК ПП-03	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	4
24	ВК ПП-04	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	4

25	ВК ПП-05	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	4
26	ВК ПП-06	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	5
27	ВК ПП-07	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	5
28	ВК ПП-08	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	6
29	ВК ПП-09	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	6
30	ВК ПП-10	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	6
31	ВК ПП-11	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	7
32	ВК ПП-12	1 дисципліна з переліку	150/5	залік	7
		Всього:	1800/60		
2.2. Курсові роботи					
33	ОК ПП-13	Курсова робота з філології/зарубіжної літератури	45/1,5	диф.залік	6
34	ОК ПП-12	Курсова робота з методики навч.англ.мови/зар.літ.	45/1,5	диф.залік	8
2.3. Практична підготовка					
2.3.1. Нормативна частина					
35	ОК ПП-15	Навчальна практика			
		- пропедевтична з психології	45/1,5	залік	4
		- пропедевтична з педагогіки	45/1,5	залік	6
		- пропедевтична з фаху	45/1,5	залік	6
36	ОК -ПП	Виробнича практика			
		-педагогіна у школі	7,5/225		7дз
		-педагогічна у школі	10,5/315		8дз
		Всього	22,5/675		
Атестація					
А-1 Кваліфікаційний екзамен з англійської мови, методики її викладання та англійської філології			45/1,5		
А-2 Кваліфікаційний екзамен із зарубіжної літератури та методики її викладання, психології та педагогіки			45/1,5		
Разом теоретичної підготовки			6525/217,5		
Разом практичної підготовки			675/23		
Разом теоретичної і практичної підготовки			7200/240		
Нормативна частина			5400/180		
Вибіркова частина			1800/60		

5. Перелік компетентностей випускника бакалаврату за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Етичні установки. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здатність бути критичним і самокритичним. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК2. Здатність до набуття нових вмінь, навичок та до самовдосконалення: Здатність вчитися і бути сучасно навченим. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність планувати та управляти часом. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК3. Здатність до ефективної комунікації та співпраці: Навички міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Технологічна грамотність: Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК5. Усвідомлення вибору педагогічної професії та здатність працювати з учнівським колективом.</p> <p>ЗК6. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту</p>
Предметні (спеціальні фахові) компетентності	<p>ПК 1.Фонетична компетентність – здатність особистості до коректного артикуляційного та інтонаційного оформлення власних висловлювань і розуміння мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних знань, навичок та мовної свідомості і фонетичної усвідомленості.</p> <p>ПК 2.Граматична компетентність – здатність організовувати свої думки в речення. Знання граматичних категорій, структур. Здатність використовувати різні граматичні структури для передачі змісту повідомлення.</p> <p>ПК 3.Лексична компетентність – здатність використовувати лексику правильно та ефективно, вміти вільно висловлюватись на різні загальні, академічні, професійні теми. Вміння розпізнавати та адекватно використовувати синоніми, антоніми, багатозначні слова в мовленні.</p> <p>ПК 4.Мовленнєва компетентність. Здатність висловлюватися вільно і спонтанно не відчуваючи браку мовних засобів для вираження думки; ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування; розуміти нормативну англійську мову, в т.ч. її ідіоматичні складники в усному спілкуванні та в аудіозаписі на знайомі та незнайомі теми, що відображають особисте, громадське, академічне та професійне життя; розуміти різноманітні складні тексти великого обсягу із різними риторичними прийомами аргументації і розкривати імпліцитну інформацію, що міститься у них; знати структуру та чітко і зв'язно висловлювати свої думки в різних типах писемного тексту, реферування (summary), продемонструвати оволодіння соціокультурними знаннями та уміннями з тем програми та вміти використовувати цю інформацію у спілкуванні та професійній діяльності.</p> <p>ПК 5. Прагматична компетентність включає в себе знання особливостей</p>

побудови текстів (textdesign). Дискурсивна компетенція полягає в здатності організувати висловлювання в структуровані, семантично та лексично пов'язані відрізки мовлення із врахуванням таких компонентів, як тематична організація, когезія та когерентність, логічна побудова, вибір відповідного стилю та реєстру мовлення, риторичної ефективності (Frameworkp. 132). Функціональна компетентність охоплює здатність будувати власне мовлення. Здатність розпізнавати та створювати різні типи усних текстів (описи, наративи...) та письмових текстів (неофіційні та офіційні листи, есе).

ПК 6. Літературознавча компетентність. Здатність розуміти ключові літературознавчі категорії та концепції, закономірності розвитку літературного процесу Великої Британії та США, його національну специфіку в загальносвітовому літературному та культурному контекстах; аналізувати літературні феномени та художні тексти з точки зору різних літературознавчих підходів, шкіл, напрямів і методологій; використовувати знання щодо сутності і специфіки художньої літератури, її родо-жанрової структури, типології літературних явищ і міжлітературних та інтермедіальних зв'язків; здатність, вільно оперувати основними літературознавчими термінами у роботі з художніми творами; вміння здобувати і застосовувати на практиці інформацію з теоретико-літературних та літературно-критичних джерел; здатність оцінювати літературні явища минулого і сучасності.

ПК 7. Соціолінгвістична компетентність. Здатність коректно використовувати лінгвістичні маркери соціальних відносин, враховувати принцип ввічливості. Вміння розпізнавати діалекти та вимовні типи англійської мови. Здатність розпізнавати та користуватись різними реєстрами мови (офіційне, нейтральне спілкування, розмовна мова). Вміння розпізнавати лінгвістичні маркери етнічних, соціальних груп. (Frameworkp. 118-120).

ПК 8. Соціокультурна компетентність. Здатність правильно тлумачити у процесі спілкування мовленнєві реалії (соціальні, політичні, культурні, освітні, тощо), особливі правила мовленнєвої поведінки, характерні для країни, мова якої вивчається.

ПК 9. Україномовна комунікативна компетентність.

ПК 10. Філологічна компетентність.

ПК 11. Психолого-педагогічна компетентність.

ПК 12. Професійно-орієнтована (методична) компетентність. Оволодіння методичними знаннями, операційно-методичними і психолого-педагогічними вміннями. Технологічна готовність професійно використовувати у навчальному процесі інформаційні і комунікаційні технології навчання, методики і прийоми, адаптуючи їх до різних педагогічних ситуацій. Формування ціннісних орієнтирів, готовність до творчої самореалізації в педагогічній діяльності. Здатність до методичної рефлексії. Вміння критично оцінювати й переосмислювати якості власної діяльності, аналізувати ефективність прийомів і вправ, які використовуються.

ПК 13. Здатність застосовувати операції логічного мислення для побудови власних англійських висловлювань; здатність розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього, здатність розуміти інструкції, повідомлення в академічному та професійному середовищах; здатність розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання; здатність розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, бесід, дебатів, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю; здатність виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо професійного кола тем.

ПК 14. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат

	<p>для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учні, учителі, батьки та ін.).</p> <p>ПК 15. Обізнаність зі зразками сучасної англійської художньої літератури. Розширення словникового запасу, опанування методів лінгвістично-літературного аналізу.</p> <p>ПК 16. Застосування знань на практиці. Здатність використовувати філологічні (мовознавчі й літературознавчі), психолого-педагогічні та методичні знання для різнобічного розвитку учнів шкільного віку; бути обізнаним з інноваційними педагогічними технологіями навчання та виховання школярів, впроваджувати їх в освітній процес., вільно оперувати мовознавчим та літературознавчим матеріалом.</p>
--	---

6. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання	
Знання:	<p>ПРЗ 1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.</p> <p>ПРЗ 2. Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.</p> <p>ПРЗ 3. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку іноземної мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРЗ 4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.</p> <p>ПРЗ 5. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з іноземної мови та зарубіжної літератури для ЗНЗ та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРЗ 6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p>
Уміння:	<p>ПРУ 1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.</p> <p>ПРУ 2. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРУ 3. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРУ 4. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.</p> <p>ПРУ 5. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.</p> <p>ПРУ 6. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератур для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРУ 7. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та іноземною мовою.</p> <p>ПРУ 8. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й</p>

	<p>фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.</p> <p>ПРУ 9. Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>ПРУ 10. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.</p> <p>ПРУ 11. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p>
Комунікація:	<p>ПРК 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПРК 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.</p> <p>ПРК 3. Організовує навчально-виховний процес у ЗНЗ, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).</p> <p>ПРК 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРА 1. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРА 2. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.</p> <p>ПРА 3. Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної професійної діяльності.</p> <p>ПРА 4. Забезпечує охорону життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p>

7. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми здобувачів освіти	атестації вищої	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену.
Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену	до	Комплексний кваліфікаційний екзамен має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання з теорії та історії англійської мови, практичного курсу англійської мови, теорії літератури, історії зарубіжної літератури, теорії й методики навчання за спеціальністю 014.021Середня освіта (Англійська мова і література)

8. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту»

Принципи та процедури	Положення про внутрішню систему забезпечення якості
-----------------------	---

забезпечення якості освіти	освітньої діяльності в Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (Затверджено Вченою радою Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, протокол № 6 від 28 грудня 2015 р.)
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (Затверджено Вченою радою Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, протокол № 6 від 28 грудня 2015 р.)
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Двічі на рік у вигляді сесії
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Один раз на п'ять років
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Доступ до бібліотечних фондів, електронних ресурсів
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Наявні
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Розміщення на сайті Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка у відкритому доступі. Адреса сайту: https://www.cuspu.edu.ua/ua/
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Перевірка на плагіат

9. Нормативні посилання

1. Закон «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Міжнародна Стандартна Класифікація Освіти (ISCED 97: International Standard Classification of Education/UNESCO). – Paris, 1997.
3. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
4. Національний класифікатор України. Класифікатор професій. ДК 003:2010. – К. : Вид-во «Соцінформ», 2010. – 567 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vobu.com.ua/img/custom/Classifier/13/file_rus.pdf або http://hrliga.com/docs/327_KP.htm.
5. 5. Перелік галузей знань і спеціальностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. 6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації» (НРК) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

8. Структури кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (TheframeworkofqualificationsfortheEuropeanHigherEducationArea) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ehea.info/Uploads/QF/050520_Framework_qualifications.pdf.

9. Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (KeyCompetencesforLifelonglearning: AEuropeanReferenceFrameworkIMPLEMENTATIONOF «EDUCATIONANDTRAINING 2010», Workprogramme, WorkingGroupB «KeyCompetences», 2004.

10. Стандарт вищої освіти України. Рівень вищої освіти перший (бакалаврський). Галузь знань 01. Спеціальність 014. Середня освіта. Предметна спеціалізація 014.02Середня освіта (мова та література із зазначенням мови). Видання офіційне. – Міністерство освіти і науки України. – Київ, 2017.

Додаток 1

Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК 1		+	+	+
ЗК 2	+	+		+
ЗК 3		+	+	+
ЗК 4	+	+	+	+
ЗК 5		+	+	+
ЗК 6	+	+	+	+
Професійні компетентності				
ПК 1	+	+	+	
ПК 2	+	+	+	+
ПК 3	+	+	+	
ПК 4	+	+	+	+
ПК 5	+	+	+	
ПК 6	+	+	+	
ПК 7	+	+	+	+
ПК 8	+	+	+	+
ПК 9	+	+	+	
ПК 10	+	+	+	+
ПК 11	+	+	+	+
ПК 12	+	+	+	+
ПК 13	+	+	+	
ПК 14	+	+	+	+
ПК 15	+	+	+	+
ПК 16	+	+	+	